

Långbackan Otello Tallinnassa on mahtipontista oopperaa

► OOPPERA

Viron Kansallisooppera Estonia käynnisti sadannen näytäntökautensa Tallinnan Rocca al Maren urheilukeskuksessa Otello-oopperalla. Suomalaisten arkkitehtien Armas Lindgrenin ja Viivi Lönnin suunnittelema Estonia-teatteri kaupungin keskustassa valmistui vuonna 1913. Nyt Estonia on ollut peruskorjauksessa jo yhdeksän vuotta näytäntökautien lomassa.

Katsomoremontti valmistuu 15. joulukuuta, jolloin saa uusintaensi-iltansa Giacomo Puccinin ooppera Tosca, ohjaajana Raimundas Banionis. 2. maaliskuuta valmistuu uusi virolainen ooppera René Eesperen Gurmaanid-2, joka on jatkoa vuonna 2002 nähdylle pienoisoopperalle.

Verdin klassinen ooppera Otello on versioitu urheiluhalliin viime keväänä Tampere-talossa nähdyn Ralf Långbackan ohjauksen mukaan. Esintyjät ja orkesteri ovat vaihtuneet virolaisiin, mutta esimerkiksi Ville Syrjän valot ja Ralf Forsströmin lavastus ja

puvustus ovat samat. Tosin väkeä on huomattavasti enemmän suurten kuorojen luvatussa maassa.

Ralf Långbacka on pyrkinyt syventämään ohjauksessaan perinteisen mahtipontisen tarinan hyvien ja pahojen henkilöiden psykologisia suhteita. William Shakespearen tunnetun näytelmän tarinaa on oopperatekstissä käytetty viitteellisesti. Jagon kummallinen vehkeily jää tässäkin versiossa perustelematta, ja tummahiipiäisen maurilaisen Otellon hurja mustasukkaisuus unenomaisen kauniin, nuoren blondivaimonsa Desdemonan perään selittyy sekin yleisesti tiedossa olevien arvailujen tapaan.

Desdemonan puolustaa Casiota viimeiseen saakka ja vakuuttaa viattomuuttaan tappavan jylisevästi raivoavalle Otellolle. Luulisi parin välillä olevan ainakin jonkinasteista salarakkautta.

Venäläiset tähdet loistavat

Verdin Otello on kaikin puolin tyyppillinen suurooppera.

HARRI ROSPU

Loistavat Jago ja Otello, Sergei Leiferkus ja Badri Maisuradze.

Tällaisia teoksia yleisö kautta maapallon haluaa nähdä aina uudelleen. Ooppera on teatterin ja musiikin yhdistelmä, jossa tarvitaan etenkin laulutaitoa hyvän musiikin tulkittamiseen. Varsinainen näyttelyminen jää usein heikoille ja jopa suurten puitteiden varaan.

Suuroopperan vastustamaton lumo perustuu myös lavastukseen ja pukuloistoon se-

kä suureen esiintyjämäärään. Estonian Otellossa on toistastaa esiintyjää, kansallisoopperan kuoron lisäksi vielä poikaja lapsikuoro. Ei näissä puitteissa oopperan lumovoimaa voi vastustaa! Varsinkin alkukohtauksen myrsky elävine tulisoihtuineen sekä lopun traaginen tunnelma jäävät vaikuttavina teatterielämyksinä mieleen.

Suurten puitteiden lisäksi kansainvälisen tason solistit tekevät oopperasta taidetta. Laulajat esiintyvät maailman tunnetuilla areenoilla. Ensi-iltakokoonpanon Desdemonan Jelena Zelenskaja on vierailut Savonlinnassakin.

Otellossa varsinkin nimiroolin sekä Jagon ja Desdemonan roolit ovat niin suuria ja vaativia, että puolentoista viikon aikana järjestettäviin kymmeneen näytökseen on useita miehityksiä, Desdemonan roolissa jopa neljä solistia. Moskovan Bolshoi-teatterin sopraano Zelenskaja tekee Desdemonan roolin ehjästi ja kauniisti. Tosin kolmannen näytöksen puolivälissä teknisiin laittein vahvistamaton ääni jäi pauhaavan orkesterin alle.

Myös gruusalainen tenori Badri Maisuradze on kuulunut Bolshoi-teatterin solistikuntaan jo kymmenen vuotta. Suuri Otellon rooli onnistuu jyrkästi ja vakuuttavasti. Mutta vieläkin loistavampi kokonaisuus oli Mariinskista kansainvälisille oopperalavoille lähteneen baritoni Sergei

Leiferkusen Jago. Kaksinaamainen vehkeilijä punoo juoniaan ja hävittää tieltään vastustajat, voittajansa, niin Casion kuin omassa kädessä olevaan tikariin kaatuvan, petokset tajunneen Otellonkin.

J.T. Laakso

Giuseppe Verdi: Otello, Viron kansallisooppera Estonia, ensi-ilta 8.9. Coral Club -urheilukeskus, Tallinna. Italiankielinen libretto Arrigo Boito Shakespearen näytelmän pohjalta. Ohjaus: Ralf Långbacka. Kapellimestari: Arvo Volmer. Lavastus ja puvustus: Ralf Forsström. Valot Ville Syrjä. Kuoron valmennus: Elmo Tiisvald. Rooleissa mm.: Badri Maisuradze, Sergei Leiferkus, Jelena Zelenskaja, Riina Airene, Urmas Pöldma, Mati Turi, Leonid Savitski, Priit Volmer.

Kansallisooppera Estonian oopperakuoro, Estonian poikakuoro, Lastenkuoro Ellerhein, Estonian sinfoniaorkesteri. Esitykset 18.9. saakka joka ilta klo 19.